

Registerblad

Datum: Naturvårdsverkets beslut 2000-02-07

Område av riksintresse för naturvård i Skåne län

Områdesnummer: N 79

Områdesnamn: Bjärsjöholm – Marsvinsholmsområdet

Kommun: Ystads kommun

Kartblad:

Topografisk karta: 013; 2D Tomelilla SV

Ekonomisk karta: 01392; 1D9c V Nöbbelöv
01393; 1D9d Balkåkra
01394; 1D9e Ystad

Area: 2 302 ha

Naturgeografisk region: 6 Sydvästra Skåne

Kust- och havsregion: 4 Egentliga Östersjön

Regionindelning av sjöar
och vattendrag: Avrinningsområde 89/90, Svartån

Agrara kulturlandskaps-
regioner: 1 Sydvästskånes slätt- och backlandskap

Landskapsformer,
områdestyper i kust och
havsområden: Kullig terräng med relativ höjd 20-50 m

Riksvärde

Geovetenskap	Geomorfologi, backlandskap	
Naturskog		

Värdeomdöme

Geomorfologiskt värdefullt backlandskap. Kalkkärr. Mycket gammal bokskog.

Huvudkriterier

A, C

Förutsättningar för bevarande

Exploatering av området begränsas.

Säkerställande

- Naturreservatet Bjersjöholms ädellövskog.
- Landskapsbildsskydd enligt 19 § NVL i dess lydelse före 1975.
- Natura 2000-område: Bjersjöholms ädellövskog (SCI).

Områdets huvuddrag

Området utgör en geomorfologiskt mycket rik och varierad del av det skånska backlandskapet och är beläget över Alnarpssänkan, en förkastningsdal i berggrunden. Alnarpssänkan är utfylld med mäktiga lager av kvartära sediment med en komplex stratigrafi. Dessa lager är glacialtektoniskt störda, vilket bl a kan ses i den stora tälten vid Snårestad.

Östra delarna karakteriseras av det storskaliga backlandskapet kring Bjärsjöholm. Den branta reliefen övergår söderut, ner mot havet, i allt lugnare former ner till det flacka strandplanet från littorinatid.

Sjösedimenten i f d Bjärsjöholmssjön har blivit detaljundersökta redan på 1930-talet. Sänkan utgör därför en viktig referenslokal för vegetations- och klimatforskningen i Skåne och är dessutom en av de få sydsånska lokaler som kan åldersdateras.

Vid Bergsjöholm finns ett ca 6 ha stort bokskogsområde av naturskogstyp. Åldern är 200-500 år. Detta är ett av de få om inte det enda gamla bokbestånd som finns i länet.

Områdena kring Bjäresjö och Marsvinsholm utgörs av två mycket kuperade höjdområden som sluttar ner mot den nord-sydliga sänkan kring Svartån. I sänkan finns bl.a. fristående konformad källmosse vilket är mycket ovanligt. Bjäresjö-sjön utgör en mycket viktig referenslokal för den sen- och postglaciala vegetations- och klimatforskningen samt för människans inverkan på landskapet.

Mellan Marsvinsholm och S Vallösa finns det ett rikt utbud på backlandskapets formelement som inkluderar t.ex. den branta reliefen kring Holahög, det storkulligt oregelbundna söder om Ensligheten och de något mjukare formerna i de östra delarna. Nordöstra delen består av skog med hög andel lövskog, men även en hel del busk- och skogsridåer och dungar förekommer.

Referenser

Daniel, E., 1992: Beskrivning till jordartskartorna Tomelilla SV och Ystad NV. Sveriges geologiska undersökning, ser. Ae nr 99–100.